

НОВОСТИ

Огласи по погодби.
Припошлене изјаве и исправке од петитног реда на првој страни 3 динара, на трећој 2 дин. Рукописи се не враћају. Неплаћена писма не примају се.
Број 5 пара

БРОЈ 507. ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР МИЛАН П. САВЧИЋ НИШ, ПЕТАК 4, СЕПТЕМБРА 1915. ГОДИНЕ ГОДИНА III.

Наши специјални извештаји

Јапанска артилерија у Русији.

Женева, 31. августа.
У Париз телеграфички из Петрограда да је јапанска артилерија, коју су довели јапански официри, учинила врло велике услуге у последњим борбама откад је почела руска контра офанзива. Из Рима јављају да је јапанска влада предузела мере да пошаље у Русију нове транспортне артилерије.

Пред великим догађајима на северном фронту.

Рим, 30. августа.
Из Париза јављају да се између Риге и Вилне чине припреме за велике догађаје. Тамо се налази и цар.

Продужује рок.

Женева, 2. септембра.
Коресподент листа „Ла Соиз“, који се налазе на фронту у Возезима, телеграфички свом листу да је немачки престолонаследник упутио својим трупама једну дневну наредбу у којој вели да ће рат бити завршен у децембру.

Колера у Немачкој.

Амстердам, 2. августа.
Колера бесни у Данцигу, Бранденбургу, Бергу, Каслину, нарочито међу децом. Немачка влада се труди да умири јавност публикујући статистику која никако не одговара истини.

Румунија пред одлуком

И за Румунију су настали критични дани, дани последњег одлучивања. У обручу, који се све више стезе око ње, она ће ускоро бити принуђена да изиђе на средину са својом коначном вољом, која се у остало увелико назире и која већ постаје извесност. Она је већ метнула руку на мач и треба још само да га извуче из корица. Против кога ће он бити окренут није тешко погодити.

Две су, углавном, ствари, које утичу на брзо сазревање њене воље и које је можда већ за неки дан, могу довести у одређен и одлучан став. То је концентрација аустро-немачких трупа на румунској граници и сумњиво држање Бугарске на Балкану; и једно и друго опасно за интересе Румуније.

Ми знамо да је Браћанова влада већ наша прилику да бугарској влади стави на знање да неће остати индиферентна према њеној евентуалној авантури, чиме је одређено њено држање према евентуалном конфлику на Балкану.

Како је и како ће кроз који дан још више бити њено држање према централним силама, нека покажу ове најновије информације из Букурешта, које више не освајају никакву сумњу, да је Румунија и на тој страни формирала чврсту одлуку, коју систематски и чврсто изводи.

Немачка офанзива на Балкану и Румунију.

Букурешт, 1. септембра.
Поводом немачких припрема на јужној граници према Румунији и Србији, и поводом гласова о немачком плану за акцију на Балкану, „Дрепштајша“ пише:

Румунски војни кругови сматрају да би Аустро-Немци могли да сломију српски отпор, поштомогут великом природном одбраном, само кад би употребили изузетно велики број људи.

Чак кад би Аустро-Немци и располагали довољним бројем трупа за офанзиву против Србије, ипак би им требало

ЈУЧЕ

ДОГАЂАЈИ ЈУЧЕРАШЊЕГ ДАНА — На руском фронту.

Петроград, 31. авг.
Службено саопштење. — У пределу Риге, Фридрихштата и Јакобштата нема никакве важније промене. На фронту доње Екаве и северо-западно од Митаве пушкарање између мањих одељења. Артилеријски двобој, осетно појачан, од Линдена на 20 врта северо-западно од Фридрихштата. Огорчене борбе западно од Јакобштата, у пределу језера Пикстерна и Саукона, настављају се и даље. Западно и северо-западно од Двинске непријатељ је предузео енергичну офанзиву Ворбе у пределу Аболи—Уцијани и даље јужније развијају се с великом огорченошћу. Близу станице Новосвјечани непријатељ је пресекао железнички пут. Под навалом непријатељском који је предузео одлучну офанзиву у пределу између Новосвјечани и Вилне наше су се трупе повукле у предео станице Подброже. У пределу западно од Вилне и даље источно до предела Орани не јавља се ни за какве промене. На фронту Орани—Мости борба се више шири у пределу Скиде и више на исток. Непријатељ развија своју офанзиву источно од Скидела. У борбама заштитница ради задржавања непријатељеве навалне наша је артилерија могла отворити веома жестоку ватру. На путовима из Волковска, Картуска Бераза на исток непријатељ обавршио наступа. Непријатељи покушаји да предузме енергичнију офанзиву наишли су свуда на наш отпор и нису и мали никакве утицаја на извесно повлачење наших трупа која су била у напред одлучена. Између Кобрња и Пивска ситуација је без промене. Јавља се за омање борбе у пределу источно од Дрогичина. Југо-западно од станице Сарни наше трупе настављају да задржавају непријатељ који покушава да напредује поглавито дуж река Стубла и Гориније и више источније у пределу Колки. Западно од Ровна — предео Јабуба — Кременец — Аустријанци су предузимали безуспешне нападе.

У Галицији, у пределу Тарнопоља наше су трупе и поред жестоке непријатељске ватре ипак нешто мало напредовале заробљавајући непријатељеве војнике и плене. Немци који се повлаче на север. На доњем Серету — Предео Залемички — непријатељ је покушао, предузевши офанзиву да зароби наше напредовање на запад, али је после уторне борбе био поновно потучен и одбијен. У опшће акције Аустро-Немачка теже по својој природи да покажу офанзивне операције које их сједињују огромних жртава неспразмерних постигнутих резултатима.

Господину Рад. Агатоновићу

народном посланику и одговорном уреднику „Српске Заставе“
У јучерашњем чланку „Српске Заставе“: „Не расипајте народно благо!“, осуђује се влада што држи у иностранству „легију добро плаћених мисионара“ који имају дужност да обавештавају и упознају европску јавност о српским националним тежњама и аспирацијама, па се тражи од владе, да депешама врати те људе на траг.

Чланак се завршава овако:
„Ми вас ето преклињемо и молимо да то учините, али нам глас савести говори да нас нећете послушати. Јер, да сте ви вољни да државну касу штедите од излишних издатака, онда не бисмо, поред свега слободно дипломатске акције и „успешног“ рада ваших емисара, читали у Нишу на француском језику нов лист „Courrier de Balkans“ и то под уредничким чувеним зналаца француског језика!

Кога ће после свега што се десило са нашим националним аспирацијама и ампултацијом Македонци имати овај лист диспозиционог фонда да обавештава? Никога. Он ће свим апетитом својим навалити на оржавна јасла и послужити као згодан изговор за извлачење партизана из строја на масне хонораре.“
Време је да се са том срамотом једном престане.“
Као што се види овде се са поузданошћу тврди, да ће „Le Courrier de Balkans“ „навалити на државну касу и служити као згодан изговор за извлачење партизана из строја на масне хонораре.“

Ово је изишло у „Српској Застави“ посл. моје изјаве, да је „Le Courrier de Balkans“ моје лично предузеће, да је он намењен узвишеном циљу: одбрани српских националних интереса и обавештавању Европе о нашим националним аспирацијама; и, после моје личне молбе упућене Вами да својом сарадњом потпомогнете задатку листа, не ограничавајући Вас у ономе што будете писали

Ова два факта била би за сваког довољна да га увери да „Le Courrier de Balkans“ није ни плаћен ни владин лист.

Али, и поред тога, под Вашином одговорним уредничством, у „Српској Застави“ је речено да је он и једно и друго.
Сад је ред да се докаже ко од нас двојице говори истину. Ви сте професор и народни посланик те сте морали водити рачуна о ономе што тврдите. С тога Вас јавно позивам да своје тврдње докажете било преко Ваших листа било на суду части Новинарског Удружења. Као што видите ја Вам дајем прилику да не останете клеветник у очима оних људи који знају да мој лист није ни плаћен ни владин.

Милан П. Савчић
власник
„Le Courrier de Balkans“

„Новости“ примају огласе по умереној цени.

БРАНИНИ РАТНИ ЕПИГРАМИ

Или—или!
Паричице са бугарском हुди И у другу годину већ тече! И сад је крајње време да се суди И пресуда што брже изрече.

Демарш у Софији

— Код г. Радославова. — О садржини ноте. — Кратки рок. — Софија, 2. септембра.

Данас у 11. сазата пре подне посланици Француске и Италије г. г. Панафио и Куки Воасо, један за другим, посетили су председника владе г. Радославова и предали му оделито једно-образну ноту, које садржи одговор на питања бугарске владе од 2. јула т. г. Руски и енглески посланик г. г. Савински и О. Вејрн посетили су г. Радославова по подне и предали му ноте.

„Балканска Трибуна“ из извора блиских дипломатских кругова Четворног Споразума сазнаје, да је одговор врло исцрпан и категоричан и без икаквих услова. Он је базиран на већ датом пристанку од стране Србије за територијалне уступке у корист Бугарске у размерама које су назначене у првим предлозима Споразума од маја т. г. У одговору се дају и гаранције за испуњене обвеза.

У ноти се одређује кратак рок у којем Бугарска има одговорити.

За рат до победе

— Два значајна телеграма. — По пријему врховне команде над руском војском Њ. В. Цар Русије упутио је 24. августа председнику Француске Републике овај телеграм:

„Стављени се данас на чело моје храбре војске, с особитим задовољством обрама се вама, Господине Председниче, најискреније желећи величину Француској и победу њеној славној војсци.“

Господин Поенкаре одговорно је 25. августа овим телеграмом:

„Узевши лично команду над ваом херојском војском, ја знам да Ваше Величанство, намерава продужити до коначне победе рат који је наметнуо савезним народима, па вам шаљем у име Француске најтоплије жеље.“

О победа код Тарнопоља

Оцена у Русији
„Руском Слову“ пишу из Петрограда: Успех руске војске у рејону Тарнопоља цени се у војеним меродавним круговима не само као успех у смислу резултата који је постигла руска војска на једном терену, него и као крупан стратегијски успех који ће бити од велике вредности за развие даљих операција, јер је сад омогућен низ даљих комбинација у циљу развијања постигнутог успеха.

Тарнопољски рејон заштитио је главне путеве за Волин и Подољску, па да је аустро-немаачка војска успела пробити руски фронт на томе месту, чему је она и тежила, борба била пренесена на земљиште које је веома важно у економском погледу. А кад се томе успеху дода и успех руске војске јужније, у рејону Трембовла, онда по мишљену војених меродавних кругова, операције у Галицији дају могућност да се овлада свом линијом реке Серета, спречавајући непријатеља да продре у дубини Подољске и Волинске губерније. Осим тога успех у рејону Тарнопоља повољно ће дејствовати на стање у рејону Дубло—Ковно—Кременицком, где је непријатељ прикривао своју галицијску групу. — У вези са руским успехом, офанзива непријатељева мора се за неко време зауставити.

Аустрија не постоји

— Аустрија као самостална држава не постоји — „Идеа Национал“ пише: Има један факт који европска штампа није довољно нагласила, а који интересује балканске народе.

Аустрија више не постоји као аутономна држава.

На руском фронту нема више аустријске војске. Према Русима има три групе: група Хинденбургова на северу, баварског принца у центру и генерала Макензена на југу; три немачка генерала и три немачке армије. Аустријска армија под командом једног надвојводе само је једно одељење немачке војске; она нема самосталну акцију, чак нема ни имена. Она није армија већ скуп дисператних јединица које зависи од друге армије.

Са политичког гледишта, аустријска дипломатија више не постоји. Немачка ради, интригира, врши корупцију, обећава да за себе и за Аустрију: она располаже Аустријом као својом ствари.

Апсорбовање је потпуно, фузизија савршена. Од независне Аустрије из 1914 није остало ништа. Аустрија као држава разорена је у септембру 1914 године показује колико су мало истински успех имали Немци у офанзиву.

Одјек у Румунији

Букурешт, 1. септ.
Велика руска победа код Тарнопоља силно је одјекнула у Румунији. Листови наглашавају да војска, која је после толико повлачења била кадра да зароби толики број војника и задобије тако велики ратни плен, доказује да је у ње још увек жив и силан борбени дух. Победа код Тарнопоља је врло значајна епизода, која живље него ишта даје слику правог стања на руском фронту. Она показује колико су мало истински успех имали Немци у офанзиву.

Југословенско јединство

У речима истинитих Јужних Словена и странаца

Повјестница учи нас, да Хрвати и Срљи, оставив простране предјеле иза таранских бријегова, једни мало након других дођоше у ове стране, где сада прибивају, за Ереклија источнога цара. Није двојбе да су ова два покољења, кад су се амо доселила, говорила једним те истим језиком без и какве промене, и да су тако напредовала, док се не различише по вјери и по писмених, а то више по различитости насељена положаја и настављен политичкога одношења.

Симе Љубић (Огледало Књижевне повјести југославјанске, књ. I. Ријека 65).

Народ хрватски и народ српски полазе из једне закарпатске прадиомовине, населише се у трачко-илирском полуотоку један поред другог, говоре један те исти језик, имају једнаке обичаје и једну худ. Ова сродност у свем што народе иначе карактеризује сада је превелика, а некад бијаше још већа. Франьо Рачки.

Критични дани на Балкану

— После колективног корака Четворног Споразума. —

У БУГАРСКОЈ

Шефови код Краља
Софија, 2. септембра.
На јучерашњем саветовању шефова опозиције о политичкој ситуацији одлучено је, да шефови опозиције траже заједничку аудијенцију код краља којем ће изложити гледиште њихових партија на садашњу ситуацију. Једино удружени социјалисте нису пристали на ово и неће се пријављивати Краљу. Аудијенцију ће тражити један од шефова опозиције за све.

Промена у Кабинету

Софија, 2. септембра.
Круже једнако гласови да ће стамбуловиста г. Апостолов дати оставку на положај министра железница. Њега би заменио народни посланик В. Кознички, присталица Добре Петкова.

Допуна позиву „Македоно—Одринца“

Софија, 2. септембра.
Као допуна првој наредби о позивању на вежбу „Македоно—Одринца“ изашла је нова заповест, по којој се на тронедељну вежбу позивају:

1.) Сви они, који су свршили у „Македоно—Одринском полачењу“, без обзира на место и годину рођења.

2.) Сви они „Македоно—Одринци“ из „неослобођених земаља“ који су служили у серској и драмској и другим бригадама, а који су сад у Бугарској.

3.) На 45-то дневну обуку сви из спискова за 1916 и 1917 годину, а који су старији од 26 година.

Камбана о ситуацији

„Камбана“ није пропустила прилику да произвољно оцени на брзу руку, нов корак сила у Бугарској.

„Споразум је дао нову ноту, садржај ноте држи се у тајности. Но није потребно велико искуство па да се прозоре ова тајна: стојте, не брзајте, не улетите у рат, останите неутрални. То су ноте, савети и предлози Споразума, а само пре десет дана тај исти Споразум говорио је Устајте, удристе Турке и Аустријанце. Помогните Србија за будуће комепзације Имајте поверења у нама.

То држање Споразума показује његову слабост и није достојно великих сила. И јасно је да мала слаба Бугарска нема никакву рачуна, да се везује са великим силама, које парадирати са својом великом снабодирају.

Миле Петковић, бив. кмет олд. продаје црп и ћерамиде по умереној цени. Ул. „Хилендарска“ бр. 19. 844 3-6

